

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020-2021**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Testul 4

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șovegből. Helyes válasz: c. **4 pont**
2. Explicit informații vizualizate a șovegből. Helyes válasz: Az emberek bele fognak örülni a 10 mérföldes sebességbe. **5 pont**
3. Rövid válasz megfogalmazása a șovegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: Azért lett a Rocket Stephenson leghíresebb mozdonya, mert a következő száz év mozdonyainak minden lényeges jellemzőjét magán hordozta, s mellyel 1829-ben elnyerte a Liverpool & Manchester Railway Company díját. **5 pont**
4. Egyenes következtetések megfogalmazása a șovegből vett információk alapján. Minden helyes jelölés 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Az első nyompályás síneken mozgatható egyszerű járműveket a bányászatban használták.	X	
b. Trevithick hetventonnás mozdonyának próbaútján hét utas vett részt.		X
c. Szénnel és búzával fűtötték a gőzmozdonyokat.	X	
d. Stephenson mozdonyainak neve Railway és Darlington volt.		X

4 pont

5. Összetartozó információk kapcsolása. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

1.	c.
2.	e.
3.	a.
4.	d.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Személyes álláspont megfogalmazása és indoklása a szövegből vett példák és a tapasztalatok alapján. Az álláspontot alátámasztó érvek megfelelő kiválogatása. Lehetséges válasz: A vasút fejlődése nagy segítséget jelentett az iparban. Az első nyompályás síneken mozgatható egyszerű járműveket a bányászatban használták fel. A gőzmozdony felfedezése pedig a személyszállítást is előrelendítette. A vaspályán közlekedő vonat gyorsabban tudott egyszerre több személyt szállítani. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 7 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 5 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **7 pont**

B.

1. Beszédszándékok. Szövegtípusok nyelvi repertoárja. Adott mondat mögötti beszédszándék azonosítása. Helyes válasz: b. **4 pont**
2. Eseményszerkezet és mondszerkezet. Névtutók a határozói főnévi csoporton. Lehetséges válaszok: a. Az utcán átkelve elhaladtam egy óra alatt. b. A napos oldal mellett korábban nyílnak a pitypangok. **4 pont**
3. Események, körülmények és résztvevők leképeződésének vizsgálata a mondat egységeire: az ige alakja és jelentése, igekötős igék. Lehetséges válaszok: a. él → átéli az élményt, megéli az érzelmeit, beleéli magát, feléli a tartalékait, stb. b. áll → elállja az utat, megállja a helyét, kiállja a próbát. c. köröz → lekörözi az ellenfeleit. Igénként legalább egy érvényes válasz 2 pontot ér. **6 pont**
4. Eseményszerkezet és mondszerkezet. Az ige alanyi vonzata. A főnévi csoport belső szerkezete. Főnévi módosítók. Minden érvényes aláhúzás 1 pontot ér:
 - a. ...[a]z 1760-as évek angliai újításának köszönhetően a vasból készült, nyompályás síneken mozgatható egyszerű járművek [is] megjelentek.
 - b. Egyfajta érdekességként ide kívánczik az a korabeli gőzmozdonyellenes hiedelem,...
 - c. Ez a ma már megmosolyogtató érv egyébként nem akárhol hangzott el, ...
 - d. Végül a pesti oldal mellett érvelők kerültek ki győztesen, ... **4 pont**
5. Összetett mondat. Mellérendelés és mellérendelő mondat: kapcsolatos mellérendelés, kronológia; ellentétes mellérendelés; választó mellérendelés; következtető és magyarázó mellérendelés, ok és okozat. Kötőszók. Minden helyes folytatás 2 pontot ér. Lehetséges válaszok:
 - a. Az igazi technikai áttörést George Stephenson hozta el, pedig a gőzmozdony valódi feltalálója Richard Trevithick volt.
 - b. Az igazi technikai áttörést George Stephenson hozta el, mivel az ő gőzmozdonya hajtotta végre az első sikeresnek mondható próbautat.
 - c. Az igazi technikai áttörést George Stephenson hozta el, ezért a közhiedelem őt tartja a gőzmozdony feltalálójának. **6 pont**
6. Módosítószók használata. Minden helyes mondat 2 pontot ér. Lehetséges válaszok: Szerintem a vasúti utazás izgalmas. Sajnos keveset utazom vonattal. Szerencsére nem késtem le a vonatot. **6 pont**

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

1. Szövegtömörítés a lényeg / fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával; a lényeges és a kiegészítő / részletező információk elkülönítése; az összetartozó információk kapcsolása. Lehetséges válasz: A szöveg beszélője / Öcsi édesapja meglátja fiában a jó és rossz tulajdonságokat is. Véleménye szerint tiszta lelkű, melegszívű gyermek, de ugyanakkor kemény fickó, ravasz/ huncut, akinek sikerül a „megfagyott, árva gyermek” trükkjével elérni célját. Pozitív tulajdonságok azonosítása – 2 pont, negatív tulajdonságok azonosítása – 2 pont. **4 pont**
2. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: A szöveg beszélője több okból kifolyólag ideges; zavarja Vilmos atya tudálékossága, felesége szemrehányó megjegyzése, Vilike és Öcsi viselkedése. Belefáradt a várakozásba és gyakorlatozásba, ugyanakkor a legsúlyosabb bőröndöket és hátizsákot is neki kell cipelnie. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**
3. Információk, gondolatok értelmezése. Ok-okozati összefüggések azonosítása, a folyamat követése, reakció értelmezése. Lehetséges válasz: A vonatkirándulásra készülő család egyre idegesebb, türelmetlenebb. A gyerekek, Öcsi és Vilike, ravaszul kihasználják a helyzetet, és eléri, hogy a felnőttek odaadják nekik a legnehezebb csomagokat. Amikor átadják a bőröndöket, rájönnek, hogy azok mennyire nehezek. Ennek következtében Öcsi szemrehányóan néz apjára, és kijelenti, hogy nem bírja a cipelést. Ez is megmutatja, mennyire huncut gyerek. Bár ő erőszakolta ki a csomag cipelését, mégis az apját hibáztatja, mintha ő kényszerítette volna gyermekére a bőröndöt. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 5 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

4. Témához való igazodás: 5 pont. Az élménybeszámoló sajátosságainak betartása: 5 pont. Nyelvi megformáltság, helyesírás: 5 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.